A°. 1837. N°. 46.

DONDERDAG DEN 8sten JUNIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 7 Junij 1837.*

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen van den 5 dezer no. 578/513, is tot Tweede Luitenant in de divisie *Para*, benoemd en aangesteld de Vaandrig Ph. KUVEL, en tot Vaandrig de Heer J. D. HORST.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Administrative Policie.

De Procureur Generaal der Kolonie *Suriname* brengt, krachtens daartoe bekomene magtiging van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, ter kennis van de Ingezetenen:

1o. Dat de uitreiking der tabellen tot *opneming van den Staat der Bevolking*, overeenkomstig de bepalingen der Publicatie van 24/29 April dezes Jaars (Gouvernements-Blad sub no. 3), *in plaats* van op den 8sten, *eerst op den* 26sten *en volgende dagen dezer Maand*, onder het onmiddelijk toezigt der thans aanwezige Wijkmeesters, zal geschieden;

2o. Dat de uitreiking dier tabellen, volgens de bij dezelve Publicatie *vastgestelde nieuwe Wijkverdeeling*, *Wijk voor Wijk*, te beginnen met de nieuwe Wijk sub Litta. A, zal plaats hebben.

3o. Dat de termijn van *veertien dagen*, binnen welken de bedoelde tabellen ingevuld en de nieuwe nummers, met de letter der nieuwe Wijk, *in dier voege* voor de bebouwde en onbebouwde Erven moeten worden gesteld, *als bij de gezegde Wet is bepaald*, zal gerekend worden *van den dag waarop*, achtereenvolgens, in iedere Wijk, de uitreiking der Tabellen door Wijkmeesters zal zijn bewerkstelligd; — en

4o. Dat, zoo ten aanzien der invulling van dezelve Tabellen, als met betrekking tot het behoorlijk plaatsen der nieuwe Nummers, de nog verlangde inlichtingen bij Wijkmeesters kunnen worden verkregen.

Paramaribo den 6 Junij 1837.

De Procureur Generaal voornoemd,
PH. DE KANTER.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 3den dezer, het Schip *de Jonge Willem*, Kapt. W. Hasselaar; lading: 392 vaten Suiker, 40 balen schoone Katoen en 4792 ℔ Koper.

Den 5den, het Schip *Catharina Anna Helena*, Kapt. F. H. Zeijlstra; lading: 388 vaten Suiker, 26 balen schoone- en 3 dito vuile Katoen, 1590 ℔ Koper en 850 ℔ Tin. — Beide naar Amsterdam.

Den 6den, de Schoener *Dolphijn*, Kapt. G. Ellart, naar het Opper-district *Nickerie*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

De jongste tijdingen uit Lissabon behelzen nog eenige bijzonderheden omtrent den persoon, die laatstelijk een aanslag tegen het leven van Prins *Ferdinand* beproefde. Ter verschooning van zijnen aanslag, geeft hij voor, dat het gouvernement hem slecht bejegend heeft, dat hij onderscheidene malen brieven aan den Prins had geschreven, waarop deze nimmer geantwoord had. Opmerkelijk is het, dat *Mercier*, die zich overigens thans den schijn geeft als niet wel bij zijne zinnen te zijn, lid is van dezelfde staatkundige klub, waarvan de ministers deel uitmaken, en dat hij tot eene bende behoorde, welke het tegenwoordig bewind bij de revolutie van 9 September des vorigen jaars heimelijk ten dienste stond, van welke sommigen er voor die diensten door het bewind met decoratien werden beloond. Bij den aanslag bevonden zich nog drie andere Franschen, waarvan een met een pistool was gewapend, in de nabijheid, doch deze ontkwamen het; de nationale garde, die op dat oogenblik de wacht had voor het paleis was dezelfde welke bij de laatste poging tot verandering der constitutie, den generaal *Freyre* vermoordde. Door dit een en ander geloofden vele lieden dat *Mercier* door de klubs was overgehaald, om eene poging op des Prinsen leven te doen.

DUITSCHLAND.

Van de grenzen van Wallachije wordt het volgende medegedeeld, 't welk uit hoofde van de sterkking die daaruit blijkt dat de gemoederen vervullen, niet onbelangrijk kan geacht worden, immers met opzigt tot de gebeurtenissen waarvan vroeger of later het turksche rijk het tooneel kan worden:

„In Bulgarije moeten in den laatsten tijd op verscheidene plaatsen rustverstoringen hebben gehad, ten gevolge van welke de gezamenlijke christelijke bewoners van den Donau, tot aan den Balkan toe, zijn ontwapend geworden. Volgens anderen zou deze maatregel het gevolg zijn geweest eener onderschepte correspondentie waaruit het voornemen zou zijn gebleken, om eenen algemeenen opstand der christelijke bevolking in Turkije voor te bereiden. Het eerste sein daartoe zou te Bucharest zijn gegeven geworden. In brieven uit Tirnova wordt het opregt leedwezen wegens dergelijke dwaze pogingen te kennen gegeven; met der daad, de aanleggers dier ontwerpen bewijzen hunne geloofsgenooten in Turkije al een zeer slechte dienst naardien zij daarmede de eindelijke bevrijding derzelve van de turksche heerschappij, ten minste het voornemen des sultans, om de raja's van zijn rijk zoo veel mogelijk van bezwaren te ontheffen, lijnregt tegenwerken. Van eenen afzonderlijken opstand der provincie Bulgarije, is in geen geval eenen gelukkigen uitslag te verwachten, en als ongegrond mag men houden hetgeen sommige doldriftigen beweren, dat de christen in het geheele turksche rijk slechts op het sein wachten om de opstands standaard te planten, zulks berust alleen op de vrome wenschen hunner phantasie. De christelijke bevolking van Bulgarije heeft zich zelve thans een nadeel berokkend, door den argwaan der regering op te wekken, waardoor het hun gegeven verlof, om, even als de Turken, wapenen te dragen ingetrokken is zoodat het hun thans zelfs niet veroorloofd is op reis tot bescherming tegen de roovers met wapenen te zijn toegerust. Dit gemis is op geene andere wijs goed te maken dan door trouw en gehoorzaamheid aan de bevelen van den Sultan."

Sedert acht dagen heerscht in de vorstendommen Moldavie en Wallachye de griep met voorbeeldelooze hevigheid.

Zie hier eenige bijzonderheden nopens de wijze van reizen des keizers van Rusland, waardoor zich het aan hoogstdenzelven overkomen ongeluk gemakkelijk laat verklaren:

Ongevallen als het onderhavige zijn in Rusland menigvuldig, waar het reizen met eene snelheid geschiedt, waarvan men in geen ander land zich een denkbeeld zoude kunnen vormen. Indien men dus verneemt dat de keizer den afstand tusschen Petersburg en Moskou, die 780 werst of omtrent 200 Fransche mijlen bedraagt, gewoonlijk in 36 uren aflegt, zal men begrijpen, dat in Europa niets bij die ijzingwekkende wijze van reizen te vergelijken is. Het gevolg des keizers bevindt zich gemeenlijk op eenen grooten afstand, dikwijls verscheiden dagreizen, van hem verwijderd. Zijne gansche pakaadje bestaat in eene kleine eenvoudige kales, in welke de keizer zich plaatst, gehuld in eenen reismantel en muts, terwijl de graaf van Benkendorf, zijne gewone reisgezel, de eenige persoon is, die zich bij hem in het rijtuig bevindt. Voorts maken een koetsier en een kamerdienaar het geheele provisioneele gevolg uit. De schok van het omslaande rijtuig was zoo geweldig, dat de kales niet slechts op zijde, maar volmaakt onderstboven werd geworpen, zoodat de wielen in de lucht staken. De koetsier werd op een grooten afstand voortgeslingerd, doch zal met eenige kneuzingen vrij komen: den kamerdienaar echter werd een oog uitgerukt. en den keizer is, zoowel door zijn eigen val als doordien de graaf *van Benkendorf* met zijne volle zwaarte op hem viel, gelijk men weet, het linker sleutelbeen gebroken; de graaf heeft geen letsel bekomen. (Bij deze gelegenheid herinnert men zich ook het ongeluk, in Rusland aan eene der sleden overkomen, toen in den vorigen winter prins *Karel* van Pruissen uit Berlijn naar Petersburg reisde, en welke slede, met zulk eenen beklagenswaardigen uitslag, van eene brug op de bevroren rivier nederstortte.)

ADVERTISSEMENTEN.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK. — Uit het Hanoversche plaatsje *Aurick* werd voor eenigen tijd geschreven, dat er in een naburig dorp, bij gelegenheid dat er, terzake van sterfgeval, een inventaris werd gemaakt, een pak papieren was gevonden eerst gehouden voor een afschrift van het een of ander oud werk, later erkend voor schrift van de hand zelve van Voltaire. Bij nader onderzoek had men het er voor gehouden, dat deze papieren geene andere konden zijn dan die welke in 1819 van het kasteel *Forney* verdwenen. Het is bekend namelijk, dat eene der laatste beschikkingen van Voltaire hield, dat zijne schrijf-bureau en eene andere kleine bergplaats eerst vijftig jaren na zijn dood geopend wierden. Te dier tijd werden er vele gissingen omtrent den inhoud dier stukken gemaakt, van welke den meesten ingang vond, dat dezelve

biographische aanteekeningen omtrent personen van den toemaligen tijd of staatkundige voorspellingen behelsden. Een en ander was in een klein monument in het park van *Ferney* geborgen worden, en dit laatste nu in November 1819 bij een diefstal van al het voorhandene beroofd, zonder dat men sedert, ondanks de ijverigste nasporingen, er iets van op het spoor was gekomen. De verwijdering van de plaats waar nu gezegde papieren zouden weêrgevonden zijn, geeft voedsel aan het denkbeeld, dat het die met der daad zijn, met eenige andere kostbare geroofde voorwerpen zoo ver vervoerd, om alle ontdekking te ontwijken. De echtheid dier stukken zal echter spoedig moeten blijken, wanneer namelijk niet eene lage hebzucht het geheel tot haar bijzonder voordeel zoek te doen strekken.

— Door zekeren heer Stephenson is onlangs in het engelsch Oost-indisch district *Tishout* een verschijnsel van zonderlinge schijnvertooning waargenomen. De plaats waar deze vertooning zigtbaar was, is een uitgestrekt veld, zonder boomen of struiken, slechts overdekt met kort gras, hier en daar blijken van zoutachtige ontbindingen dragende. Des middags ten drie ure van den 15den September nam de heer Stephenson het verschijnsel waar: Elk voorwerp scheen vijf a zesmaal grooter dan gewoonlijk; menschen en dieren schenen reusachtige schimmen, in de verte met groote stappen daarheen wandelende; sommigen schenen op stelten te gaan, terwijl het hoofd van eenige buffels grooter dan hun ligchaam scheen; enkel waren zoo hoog verheven dat hunne beenen palmboomstammen schenen. Die wonderlijke soort van beelden veranderde bij elke beweging en dwaalden als schimmen en telkens afwisselende gedaanten rond. De waarnemer op den grond zich neêrleggende, zag duidelijk eene soort van blaauwachtigen en doorschijnenden damp, zich golvenderwijs bewegen; de heer Stephenson twijfelde er niet aan of deze damp was de oorzaak van het verschijnsel. De inboorlingen schenen er weinig aan gewoon, naardien zij buitengemeen bevreesd waren. Daar nu de vlakte overigens ten Oosten door een groot moeras wordt bepaald, dacht de heer Stephenson dat de door hem waargenomen damp de oorzaak was der *malaria*, waarvoor de inboorlingen tevens zooveel ongerustheid hadden. Met der daad hoorde bij van eene aanmerkelijke sterfte in den omtrek, eenige dagen na het verschijnsel.

Duitschland. In de drukkerij van het etablissement der heeren Cotta, te *Sturtgart*, bevindt zich een werkman, met name Nicolaas Muller, van wien nu en dan reeds eenige dichtstukjes in het *Morgenblatt* opgenomen werden; thans zal van dezen man in het handelhuis zijns meesters, een bundel gedichten worden uitgegeven, onder den titel: *Gedichte eines Autodidakten, verfaszt, gesetzt und gedruckt von Niklas Muller*; waarschijnlijk is dit boek wel het eenige dat zoodanig in *Duitschland* verschenen is. Muller is niet alleen letterzetter, maar ook drukker; hij ziet zelfs, bij voorkeur, zich liever aan de drukpers dan aan de letterkast geplaatst, omdat hij, naar hij zegt, hier over het Handschrift eens anderen moet denken, dáár aan zijne eigene overdenkingen zich kan overgeven. De man blijft overigens bij de gave die hij bezit, zonder eenige aanmatiging.— Te *Keulen* wordt aan een plan gedacht tot geheele voltooijing van het meesterstuk van gothischen bouwtrant aldaar, de vermaarde domkerk. Het gouvernement van *Dusseldorp* zou dit plan begunstigen, naardien het een daarop betrekkelijk geschrift had doen verspreiden, waarin van een ontwerp des heeren bouwinspecteurs Lassaulx, te *Coblentz*, wordt gewag gemaakt, volgens welk het schip der kerk en de beide klokkentorens naar den oorspronkelijken aanleg geheel zouden worden voltooid. De kosten intusschen worden op niet minder dan vijf millioenen thalers geschat, en de heer Inspecteur van *Coblentz* heeft niet eens den tijd durven bepalen, binnen welken de kolossale arbeid zou kunnen ten einde worden gebragt.

Italie. — Meermalen heeft dit land jeugdige vernuften opgeleverd aan welke de natuur eene bevatting en een geheugen had geschonken, waarvan de sterkte en omvang, de verbazing wekten van al wie in de gelegenheid waren om daarvan getuigen te zijn. Inzonderheid schijnen deze verschijnselen op *Sicilien* niet zelden voor te komen. Thans weder is geheel *Marseille* in opgetogenheid gebragt over een dergelijk wonder, zijnde een herdersknaap van naauwelijks 10 jaren, in het dorp Santino nabij *Syracusa*, van behoeftige ouders geboren en Vito Mangiamelle geheeten. Ofschoon deze knaap nimmer iets geleerd heeft, naauwelijks zijne moederspraak lezen en nog niet eens schrijven kan, beantwoord hij met eene verwonderlijke juistheid de meest ingewikkelde rekenkunstige vragen en lost in een oogenblik de moeijelijkste algebraische voorstellen op. Hij doet zulks met eene gemakkelijkheid die ieder verbaast, te midden van het rumoer dergenen die hem omgeven, aan wier gesprekken hij het oor leent, zonder zich in 't minst in de volgreeks van cijfers die bij zijne berekeningen hem door het hoofd gaan, een oogenblik op te houden, en geeft onmiddellijk het verlangd resultaat. Onder de vragen die hem te *Marseille* opgegeven werden, worden onder anderen deze vermeld: welke som moet met stellen tegen den jaarlijkschen intrest van 5 pCt., intrest bij intrest gedurende 64 jaren berekenende, om het bedrag te hebben van 640,847 fr.? Uit een vat wijn neemt men 12 flesschen en vult de leegte met 12 flesschen water aan; na zulks viermalen te hebben herhaald, bevond men in het vat 54 flesschen zuiveren wijn; hoeveel flesschen hield dan het vat voordat de wijn met eenig water werd gemengd? Vito Mangiamelle is de oudste van drie kinderen, waarvan de jongste een meisje van drie jaren zich even als hare beide broeders reeds door eene buitengewone bevatting zoude onderscheiden. Hij zelfs moet zich eerstdaags naar Parijs begeven.

STATISTIEK.

In het jaar 1832 bedroeg de bevolking van St. Petersburg 449,268 zielen, waaronder 294,900 vrouwen. Deze bevolking rangschikte zich aldus: Geestelijkheid 2188, adel 34,079, militairen 39,437, kooplieden 10,858, waaronder 25 edelen, 8506 nationale burgers, 2297 die niet tot de hoofdstad behoorden en 30 vreemdelingen; tot vaste gilden behoorende kunstenaars 4617, tot provisionele ambachten behoorende 22,662, waaronder 21,526 Russen en 1136 buitenlanders; gewone burgers 37,325, waarvan 24,653 nationalen en 12,372 vreemdelingen; vrije lieden van verschillenden stand 66,366; vreemdelingen van onderscheiden rang, noch kooplieden noch handwerkers zijnde, 7,199; bedienden 94,609; boeren 127,865; bewoners der voorstad Ochta 3,388.— Het getal geboorten heeft bedragen 10,157, of van het mannelijk geslacht 5,198 en van het vrouwelijk 4,969. Er werden 2,185 huwelijken voltrokken. Het getal der overledenen heeft 16,937 beloopen, waaronder 11,032 van het mannelijk en 5,230 van het vrouwelijk geslacht, ten gevolge van verschillende ziekten of ouderdom, en 675 door ongelukken of zelfmoord, zoodat gedurende dat jaar 6,758 personen meer gestorven dan geboren zijn.— Men heeft te Petersburg 140 Grieksch-Russische kerken, van andere confessien 20, dissidenteis 5, oratoriums 8, kapellen 33, kloosters 2, episcopale gestichten 4; keizerlijke paleizen 10, tot de kroon behoorende gebouwen 413 van steen en 220 van hout; particuliere huizen 2,370 van steen en 5,003 van hout; publieke gebouwen 18 van steen en 7 van hout; door de kroon aangevangen gebouwen 8 van steen en 7 van hout; door particulieren 82 van steen en 62 van hout, en 2 publieke gebouwen die uit steen werden opgebouwd.

Hervatting der Onderhandelingen.

Sedert eenige dagen komen er bij herhaling artikelen in de buitenlandsche dagbladen voor, welke of van ter zijde, of meer regtstreeks handelen over onze geschillen met Belgie. Ondanks het vlijtig schrijven van enkele binnenlandsche tijdschriften, waarin het behoud van het koningrijk der Nederlanden als wenschelijk, ja bijna noodzakelijk wordt voorgesteld, in het belang van Europa, ijvert nogtans het meerdendeel der staatkundige periodieke schrijvers over eene algeheele afscheiding van Belgie. Wel is waar, is men het niet geheel eens, in hoeverre en op wat wijze die scheiding plaats grijpe; maar daarin komt men overéén, dat na het sedert den afval in 1830 gebeurde, eene hereeniging onmogelijk, eene louter administrative scheiding een hersenschim is. De koning zoude in den volsten zin des woords de eenige Belg in Noord-Nederland, de eenige Noord-Nederlander in Belgie zijn. Intusschen schrijven en redeneren de buitenlanders over onze zaken niet uit het verheven standpunt van Europisch volkenregt, de geschillen oplossende met de beantwoording der vraag, wat is regt? maar, uitgaande uit het beginsel van personeel belang, schrijft de Duitscher over de Luxemburger kwestie; de Engelschman over de Belgische revolutie; de Belgen zelven, in een' geest, als ware ons bestuur nog altijd vlammende op het verloren Belgie. — Zijn er inderdaad weer proeven genomen, om het Hollandsch-Belgisch geschil op het tapijt te brengen, en er een afdoend einde aan te maken? Het zou wenschelijk zijn; want de spanning waarin de Natie zóó lang heeft verkeerd, is zonder belooning gebleven, omdat zij geene andere resultaten heeft opgeleverd, dan die van het zelfbehoud: In het handhaven van ons regt, heeft de vreemde overmagt ons verhinderd, en voorzigtigheid leerde ons voor die overmagt te bukken, maar met het volle bewustzijn van al de onregtmatigheid en onregtvaardigheid van zulk een vijandig en wederregtelijk gedrag. Nederland heeft alles trachten te vermijden, wat nadeel kon toebrengen aan de beslechting van het geschil, en gaf veel over, ja bijna alles toe, behalve de eer; deze werd ongeschonden bewaard. Is het een guichelspel, vroegen wij ons, dat de Russische diplomatie schadevergoeding vraagt in ons belang, van vijf à zes millioen, voor het verlies onzer kolonien bij de oprigting van het Koningrijk der Nederlanden in 1815? Wij zijn sedert den aanvang der onderhandelingen zóó gedurig door teleurstellingen beproefd, dat wij aan de hoop op iets gunstigs bijna geen geloof meer durven hechten. Indien het eens waarheid ware, zou Engeland dan nog durven verklaren dat Koning *Willem* zijn rijk niet heeft weten te behouden? Genoeg bekend is het, dat er spanning der gemoederen bestond; doch niet min algemeen erkend is het ook, dat, zonder de opruijingen onzer *getrouwe* bondgenooten, zonder het Engelsche goud en het Fransche schuim, de opstand ware bedwongen geworden door een toen nog aan zijne vanen getrouw leger. Doch wat hier van zijn moge, wenschelijk ware het, indien hetgeen de buitenlandsche dagbladen ons tegenwoordig zeggen niet van allen grond ontbloot is, dat de levendiger geworden ijver te Weenen en te Berlijn voor Hollands regt, de Petersburger nota welgevallig weten te maken bij de hoven van Frankrijk en Engeland. Bij de meerdere toenadering en goede verstandhouding van Frankrijk met de Oostelijke mogendheden, bij de allengskens verkoelende vriendschap tusschen Frankrijk en Engeland, en het feitelijk te niet gaan van het viervoudig verbond, kan er waarschijnlijkheid voor eene mogelijke toetreding van Frankrijk plaats grijpen; vooral wanner bij eene regeling van zaken, de geimproviseerde troon van Vorst *Leopold* in het belang van Princes *Louise* wierd bevestigd. Van de zijde van Engeland evenwel, dat steeds doof voor onze klagten is en van geene onderhandelingen weten wil, omdat zulks strijdig is met deszelfs belang, valt weinig of geene medewerking te verwachten; het minst wel van eene schadeloosstelling voor kolonien; dit is te veel voor Engelands edelmoedigheid! Maar vermag dan die zeemogendheid alleen de wet te stellen aan de mogendheden van het Vasteland? Dit ware ongehoord.

*** Wij hebben van twee onzer Lezers de oplossing ontvangen van de *Logogryphen*, geplaatst in onzen No. 44; als:

N°. 1. s' Gravenhage.
2. Standvastigheid.
3. Pensylvanie.
6. Adelheid van Poelgeest.

N°. 4 en 5. Wordt nog verwacht.

Te PARAMARIBO, *bij* J. J. ENGELBRECHT.